

Mladenka Vidas

Šumber 56A

52231 Nedešćina

mladenkavidas@gmail.com

26.1.2018.

GRAD LABIN

Titov trg 11

52220 Labin

Primjedbe na Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Labina

Donošenjem Plana gospodarenja otpadom RH za period 2017-2022 (NN 3/17) i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) učinjeni su svi preduvjeti da sukladno EU Direktivama i potpisanim ugovorima Hrvatska poduzme sve u cilju ispunjenja obveza o odvajanju i odlaganju otpada do 2020. godine kako bi se u Hrvatskoj uspostavio sustav održivog gospodarenja otpadom i izbjeglo sankcioniranje kroz penale zbog neispunjenja preuzetih obveza.

Da bi ispunili ako ne sve, ali većinu obveza do 2020. godine Hrvatska bi trebala biti infrastrukturno spremna za uspješno gospodarenje otpadom do polovice 2018. godine, što znači da se u što kraćem roku treba omogućiti osiguravanje sortiranja na razini doma, spremnici, vozila, sortirnice i kompostane biootpada.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom gradovi i općine imaju obvezu donositi Odluke o načinu pružanja usluge gospodarenja komunalnim otpadom na svome području i o komunalnom redu u domeni otpada, te su predviđene novčane i kaznene sankcije za jedinice lokalne samouprave i čelnike izvršne vlasti kao odgovorne osobe.

Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom propisuje se sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Svrha sustava sakupljanja komunalnog otpada obuhvaća osiguranje mogućnosti korištenja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te poticanje proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biorazgradivog komunalnog otpada u nastalom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje otpadnog papira, otpadnog metala, otpadne plastike i otpadnog stakla, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije je gospodarenje uređeno posebnim propisima, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

Uredbom je propisana i poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada čiji iznos Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost obračunava do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu prema formuli propisanoj u članku 24. Uredbe.

Načelni prijedlozi, primjedbe i mišljenja na nacrtu Odluke:

Nacrt Odluke je u cijelosti nejasan i nedorečen i nepotpun - Nije u skladu s Planom gospodarenja otpadom za područje GRADA LABINA i općina RAŠA, KRŠAN, SVETA NEDELJA I PIĆAN za razdoblje 2017.-2022. godine, niti sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, niti sa Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Predloženi koncept Odluke nedovoljno promiče ciljeve prevencije nastanaka otpada - ne poštuje načelo „onečišćivač plaća“ niti „odvojenog prikupljanja na kućnom pragu“ - nema jasne, točne i pravilne kriterije naplate, pogotovo nema kriterij kojim se omogućava korisniku usluge da kontrolira vlastiti trošak - nisu razrađene mogućnosti stimulativnih mjera kroz odvojeno prikupljanje i razvrstavanje otpada - nisu razrađene tehničke mogućnosti za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu i kontrolju troška.

Odluka nije sastavljena u skladu s načelom naplate razmjerno količini predanog komunalnog otpada, koja je propisana Zakonom i potvrđena Presudom Visokog upravnog suda RH - nacrt Odluke predviđa mogućnost naplate cijene javne usluge bez obzira na količinu predanog otpada; korisniku usluge se nameće obveza plaćanja cijene obvezne minimalne javne usluge, koja se prema predloženom izrazu određuje neovisno o tome koju je količinu otpada on predao davatelju usluge. - odredbe o ugovoru s korisnikom nisu u skladu s odredbama ZOGO-a - ponovno se vraćamo zakupljenom imaginarnom volumenu spremnika. Nacrt Odluke zahtijeva cjelovitu izmjenu u skladu s istaknutim načelima naplate razmjerno predanoj količini, onečišćivač plaća i odvojenog prikupljanja na kućnom pragu, uz razradu tehničkih pretpostavki koje omogućava takav način naplate.

Prevelika normiranost i kompliciranost, nejasni rokovi implementacije, neuvažavanja potrebe korisnika. Previše članaka i stranica, npr. Odluka Grada Preloga ima samo 32 članaka i 17 stranica. Unatoč tome, uspjeli ste izostaviti Članak 17. Uredbe „Evidencija o preuzetom komunalnom otpadu“, odnosno predlažete Odluku koja ne sadrži odredbe o prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za korisnika. Ne vodite brigu o korisnicima socijale jer niste odredili kriteriji za određivanje korisnika usluge u čije ime Grad preuzima obvezu plaćanja cijene za javnu uslugu. Predviđaju se drakonske ugovorne kazne bez mogućnosti upozorenja u prijelaznom razdoblju. Inače, Odluka Grada Rijeke predviđa ugovorne kazne u iznosu od 100 kuna, dok Odluka Grad Labina predviđa drakonske kazne u iznosu od 500 i 1.000 kuna. Iznosi ugovorne kazne su previše i nisu usklađene Uredbom. Naime, iznos ugovorne kazne određen za pojedino postupanje mora biti razmjeran troškovima uklanjanja posljedica takvog postupanja.

Neki gradovi poput Preloga, Čakovca i Krka dokazali su da se kvalitetnim mjerama može doći do 50 do 60 posto odvajanja i kreću prema višim ciljevima, a razvidno je iz ove Odluke da smo mi taoci zaostalog koncepta centara za otpad. Biti dobar gospodar otpadom znači štititi javni interes i prirodu i okoliš a ne interese promašenog Kaštijuna.

Što se tiče digitalnu evidenciju procesa saupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada, jeste li poduzeli sljedeće aktivnosti za provođenje odredbi iz Uredbe?

-Implementirano je programsko rješenje E-inventura.

-Obilježavaju se spremnici bar kodom.

-Snimaju GPS lokacije spremnika bar kod čitačem.

-Unose podaci o svakom spremniku u objedinjenu bazu podataka.

-U tijeku je pridruživanje spremnika krajnjim korisnicima.

-Provodi se Anketa kojom se korisnici usluga izjašnjavaju o broju članova njihovog kućanstva.

Koje aktivnosti namjeravate još poduzeti? Je li u tijeku i implementacija informacijskog sustava za evidenciju količine i obračun troškova prikupljenog otpada?

Primjedbe na članak 3 nacrtu Odluke:

Članak 3 – brisati „(u daljnjem tekstu: komunalni otpad)“

Brisati „komunalni otpad doprema se“, napisati „miješani komunalni otpad doprema se“.

Cijeli ovaj članak koristi krive pojmove, netočno je koristiti pojam komunalni otpad umjesto miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad iz više razloga, npr. kod strukture cijene javne usluge itd.

Članak 3 Prijedloga Odluke suprotan je Članku 4 Uredbe :

„II. ODLUKA O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Članak 4.

(3) Javna usluga i usluga povezana s javnom uslugom mora osigurati odvojenu primopredaju biorazgradivog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada, problematičnog otpada, glomaznog otpada i miješanog komunalnog otpada.“

Odvojeno sakupljanje otpada obvezno je sukladno Zakonu i Planu gospodarenja otpadom RH.

Kod zbrinjavnje miješanog komunalnog otpada i biorazgradljivog komunalnog otpada, jasno je da Uredba ne uzima u obzir ŽCGO Kaštijun ,a to se očituje kroz obavezu odvojenog prikupljanja biorazgradljivog otpada, i to iz razloga što djelatnosti koje se obavljaju u CGO-ima su sukladno članku

84. stavku 7. Zakona, gospodarske odnosno komunalno-servisne djelatnosti i nisu dio javne usluge ni usluge povezane s javnom uslugom.

Naime, Uredba se odnosi isključivo na javne usluge, tj. na prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradljivog komunalnog otpada, te nije moguće uzeti u obzir i način daljnje uporabe/zbrinjavanja otpada, jer su uporaba/zbrinjavanje, sukladno članku 84. stavku 7. Zakona, gospodarske odnosno komunalno-servisne djelatnosti i nisu dio javne usluge ni usluge povezane s javnom uslugom.

Nadalje, upitno je hoće li ŽCGO Kaštijun, nakon više godina kašnjenja, uskoro početi s radom, s obzirom da su još prije godinu dana radovi bili okončani, no ŽCGO nije prošao tehnički pregled.

Pošto se ne zna ni cijene zbrinjavanja otpada na Kaštijunu, odnosno troškova istog, ne može se tvrditi da je prikupljanje biorazgradljivog otpad zajedno sa miješanim komunalnim otpadom putem istog spremnika, izvedivo niti opravdano u ekonomskom smislu.

Sustav za gospodarenje biološko-organskim ostacima tvari (biorazgradivi segment otpada, biootpad) od najveće je važnosti za cjelinu ekološki zasnovanog sustava budući da uklanja najveći dio problema koji nastaju prilikom neekološkog postupanja – onečišćenja okoliša, vode, zraka i zemlje te ambijentalni problem širenja neugodnog mirisa. Dodatna korist takvog sustava je proizvodnja biognojiva, što može predstavljati određenu financijsku kompenzaciju novog sustava gospodarenja otpadom.

Ovdje je ključna činjenica da se radi o odvojeno prikupljenom biootpadu, što garantira kvalitetu produkta (kompost), odnosno njegovu uporabljivost za poljoprivredne svrhe. Kompostiranje otpada daleko jednostavniji i jeftiniji postupak. Kvalitetan kompost predstavlja prvorazredno gnojivo i za vinograde, pa je upravo za vinorodne krške krajeve kao što je Istra od naročite važnosti poticanje odvojenog prikupljanja biootpada i njegovo kompostiranje.

Prema Planu gospodarenja otpadom za područje GRADA LABINA i općina RAŠA, KRŠAN, SVETA NEDELJA I PIĆAN za razdoblje 2017.-2022. godine, planira se izgraditi zajedničku kompostanu na odlagalištu "Cere" u općini Sveta Nedjelja.

Plan gospodarenja otpadom za područje GRADA LABINA i općina RAŠA, KRŠAN, SVETA NEDELJA I PIĆAN za razdoblje 2017.-2022. Godine, koristi pravilne pojmove miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad, kao i Uredba, a ne nepravilan pojam komunalni otpad.

Ova Odluka nije usklađena niti sa Uredbom niti sa Planom!

Brisati „određenih kategorija“

Nepravilno je koristiti pojam komunalni otpad. Uredba prepoznaje koristi pojmove miješani komunalni otpad i biorazgradljiv komunalni otpad. To valja i u daljnjem tekstu. Odluka je na više mjesta neusklađena sa Uredbom.

Primjedbe na članak 5. prijedloga Odluke:

Brisati „određenih kategorija“

Primjedbe na članak 8. prijedloga Odluke:

Držim da je predloženi najmanji volumen spremnika od 240 litara neprimjeren i nepravedan prema osobama koje žive same kao i socijalno neosjetljiv za stariju populaciju / samcima s malim primanjima i standardom i životnim navikama zbog kojih ne proizvode puno otpada . Osoba koja živi sama i koja zbog životnog stila ili primjernog postupanja odnosno odvajanja otpada ne može proizvesti 240 litara otpada tjedno – morat će plaćati isti iznos kao višečlana obitelj koja pravilnim postupanjem u tjedan dana može miješani otpad svesti na 240 litara. Određivanjem prevelikih spremnika za osobe koje žive same ili koje ne proizvode tolike količine otpada odgovara ih se od odvojenog odlaganja otpada jer pravilnim postupanjem ne postižu manju cijenu, kako je to za kućanstva s više članova. Negativni učinak je dvostruk: osobe koje žive same se ne stimulira nego ih se predloženim načinom obračuna kažnjava, a zauzvrat se dobiva veća količina miješanog otpada, što je protivno hijerarhiji gospodarenja otpadom i principu onečišćivač plaća. Osim toga, takvom se odredbom krši čl. 4. st. 6. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom), kojim je određeno da se “Standardna veličina i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada mora odrediti na način da spremnik bude primjeren potrebi pojedinog korisnika usluge.” Spremnik od 240 litara za pražnjenje jednom tjedno zasigurno ne odgovara realnim potrebama osoba koje žive same, a vrlo vjerojatno ni nekim višečlanim obiteljima koje će pravilno postupati i odvajati sve vrste otpada.

Čakovec, Krk i Crikvenica prednjače na listi gradova koji održivo gospodare otpadom, nude spremnike od 60, 80, 120 litara. Grad Pula je, nakon savjetovanje s javnošću, korisnicima dodatno proširio izbor volumena spremnika koji mogu odabrati u skladu sa realnim potrebama sa spremnicima volumena 80 litara, iako im je i prijašnji bio manji (120 litara) nego prvomajskih (1. Maj d.o.o. Labin) 240 litara!!!

Minimalni volumen koji korisnik može zadužiti u zajedničkom spremniku od 80 l. treba smanjiti.

Primjedbe na članak 10. prijedloga Odluke:

Potrebno je osigurati odvojeno prikupljanje otpada od vrata do vrata svim građanima.

Primjedbe na članak 17. prijedloga Odluke:

Potrebno je jednom tjedno odvoziti odvojeno miješani komunalni otpad i biorazgradivog komunalnog otpada.

Primjedbe na članak 19. prijedloga Odluke:

Već sam obrazložila da kućanstva s jednim članom, umirovljenici ili obitelji sa više članova koje će pravilno postupati i odvajati sve vrste otpada proizvode daleko manje od 240 litara otpada tjedno, koliko je predviđeni minimalni spremnik. To znači da oni neće biti stimulirani na odvojeno prikupljanje otpada. Određivanjem prevelikih spremnika ne poštuje se načelo onečišćivač plaća odnosno “plati koliko otpada predaš.”

Primjedbe na članak 22. prijedloga Odluke:

Neistinita i netočna tvrdnja jer cijena javne usluge naplaćuje se osim radi pokrića troškova obavljanja javne usluge, i za obavljanja gospodarske odnosno komunalno-servisne djelatnosti, sukladno članku 84. stavku 7. Zakona tj. za daljne oporabe/zbrinjavanja otpada koje nisu dio javne usluge ni usluge povezane s javnom uslugom.

Primjedbe na članak 24. Prijedloga Odluke:

Obračun cijene javne usluge se obavlja prema količini miješanog komunalnog otpada (kad se više odvaja manja je količina miješanog komunalnog otpada), a ne prema količini komunalnog otpada, tj. po vašoj manipulaciji pojmova, odnosno stapanje i integriranje pojmova miješani komunalni otpad i biorazgradljivi otpad u pojam komunalni otpad.

Primjedbe na članak 26. prijedloga Odluke:

Članak 26. potvrđuje moje navode vezane za članak 22., „trošak zbrinjavanja odnosno predaje otpada u centar za gospodarenje otpadom“.

Članak 26. „U cijenu usluge za količinu predanog komunalnog otpada uključeni su slijedeći troškovi:“ nije u skladu sa Člankom 20. Uredbom: (2) Strukturu cijene javne usluge čini cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada“.

Potrebno je brisati „predanog komunalnog otpada“ i napisati „predanog miješanog komunalnog otpada“. Cijena javne usluge ne može biti bazirana na količinu predanog „komunalnog otpada“ (miješanog komunalnog otpada i biorazgradljivog komunalnog otpada) nego samo na količinu predanog miješanog otpad. Iz tog razloga se mora odvojeno prikupljati miješani komunalni otpad i biorazgradljivi komunalni otpad.

Primjedbe na članak 27. prijedloga Odluke:

Upitno je zakonitosti naplaćivati volumena spremnika, jer Zakon o održivom gospodarenju otpadom samo priznaje termin količinu stvarno preuzetog otpada.

Razvidno je iz Urebe da se cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada određuje prema izrazu: $C = JCV \times BP \times U$

Pri čemu se C, JCV i BP baziraju na količinu predanog miješanog komunalnog otpada, a ne kao vi manipulacijom pojmova prikazivate za količinu predanog komunalnog otpada. Članak 27 nije u skladu sa Uredbom.

Primjedbe na članak 30. prijedloga Odluke:

Apsurdno, pokvareno i gnusno je očekivati da će netko plaćati usluge koje se ne koriste za više od godinu dana, npr. nakon smrti jedinog korisnika nekretnine.

Primjedbe na članak 39. prijedloga Odluke:

Uspješnija i naprednija komunalna poduzeća, odnosno davatelja usluge (Prelog, Čakovec, Krk, Crikvenica) bez naknade preuzimaju glomazni komunalni otpada u najvećoj količini i do 4m³. Preuzimanje veće količine glomaznog komunalnog otpada spriječilo bi rast divljih deponija. Ispada da mi na labinštini plaćamo maksimalnu cijenu za ispod minimalne usluge.

Primjedbe na članak 44. prijedloga Odluke:

Davatelj usluge vodi evidenciju o stvarnim preuzetim količinama otpada za svakog pojedinog korisnika.

Primjedbe na članak 47. prijedloga Odluke:

Koliko traje to prijelazno razdoblje? Trgovačko društvo 1. MAJ d.o.o Labin je pokrenuo projekt "čipiranja" posuda za otpad još u studenom 2015. Potrebno je odmah uvesti sustav. Cijela ova Odluka ne ništavna.

Primjedbe na članak 82. prijedloga Odluke:

Potrebno je omogućiti podnošenja pisanih prigovora na ispostavljeni račun za obavljenju javnu usluge u roku od 30 (trideset) dana .

Primjedbe na članak 83. prijedloga Odluke:

Članak nije u skladu sa Uredbom i Zakonom.

Primjedbe na članak 84. prijedloga Odluke:

Članak nije u skladu sa Uredbom i Zakonom.

Primjedbe na članak 85. prijedloga Odluke:

Članak nije u skladu sa Uredbom i Zakonom.

Primjedbe na članak 86. prijedloga Odluke:

Članak nije u skladu sa Uredbom i Zakonom.

Primjedbe na članak 87. prijedloga Odluke:

Zašto se ova Odluka tek od 01. Listopada 2018. godine? Članak nije u skladu sa Uredom i Zakonom.